

06.11.23
Укр.мова

Клас: 6-А(2гр), 6-Б (1гр)
Вч.: Харенко Ю.А.

Текст. Ідея. Проблематика тексту

Мета уроку:

знати й називати істотні ознаки тексту,
пояснювати його структурні особливості;
визначати тему, основну думку тексту,
виділяти ключові слова в тексті й тематичне
речення в абзаці; **конструювати** невеликі
тексти на певну тему; виховувати ціннісне
відношення до рідної мови.

1. Що таке текст?
2. Назвіть основні ознаки тексту.
3. Що таке мікротема, ключові слова?
4. Тема тексту?

1. З'ясуємо, що таке ідея та проблематика тексту.
2. Навчимося складати план до тексту, визначати ідею.

**Текст — це кілька і більше
речень, які розміщені
послідовно й пов'язані між
собою за змістом.**

**Текст — це група речень,
об'єднаних між собою**

темою (змістом)

основною думкою

граматично

Ознаки тексту

наявність теми й основної думки

наявність двох і більше речень

пов'язаність речень за змістом

послідовність та завершеність викладу

граматичний зв'язок між реченнями

Засобами граматичного зв'язку речень у тексті є:

послідовність розташування речень;

порядок слів у реченнях;

інтонування речень.

Структура тексту

У тексті є вступ (зачин), основна частина й кінцівка.

- **Вступ** готує нас до сприйняття того, про що йтиметься в тексті.
- В **основній частині** розкривають зміст тексту.
- **Кінцівка** — це підсумок усього сказаного.

Тема тексту — це те, про що в ньому йдеться.

Тема тексту — це його зміст, те, про що (або про кого) в ньому йдеться.

Прочитайте текст. Визначте в ньому тему й мікротеми.

Своєрідність компліменту як елемента мовного етикету полягає в тому, що його кажуть здебільшого жінкам чоловіки (хоча цілком можливою є ситуація, за якої послуговуються компліментами будь-які мовці, незалежно від статі та віку).

Існують своєрідні правила вживання компліментів. Їх варто дотримуватися, щоб уникнути можливих непорозумінь.

По-перше, не кажіть людині того, що їй не приємне або зовсім не властиве. Скажімо, хворому навряд чи доречно сказати: «У вас сьогодні прекрасний вигляд», щоправда, це значно доречніше, ніж «свята правда й одкровення» на зразок: «Боже, що з тобою? Ти так змарніла (на тобі кровинки немає)...»

По-друге, комплімент не повинен бути багатозначним: це небезпека його двоякого тлумачення, а головне — сприйняття. Почувши від коханого: «Ти красуня, друга Джоконда», як сприйме це незрівнянна, єдина Оксана чи Мар'яна? Коли весь світ для неї — її коханий, то навряд чи їй хочеться чути з його вуст, що вона лише друга для нього, навіть якщо ця перша — Джоконда.

По-третє, бажано уникати незрозумілих слів (іншомовних, діалектних), якщо вам заздалегідь не відомо, знає їх ваш співрозмовник (або співрозмовниця) чи ні.

А ще комплімент має відповідати ситуації спілкування. Уявімо собі: дружина прибирає квартиру, а чоловік їй каже: «У тебе такий гарний вигляд!» Недоречність подібних слів очевидна.

І, насамкінець, комплімент повинен бути щирим. Зрозуміло, що комплімент — це завжди перебільшення, але в усьому потрібна розумна міра (С. Богдан).

Перевірка

Мікротеми

1. Своєрідність компліментів.
2. Правила вживання компліментів.
3. Не можна казати про неприємні речі.
4. Комплімент не повинен бути багатозначним.
5. Уникайте незрозумілих слів.
6. Враховуйте ситуацію спілкування.
7. Почуття міри.

комплімент

милоці, милість

Ідея тексту — це головна думка, яка пояснює, **для чого** автор створив текст. Щоб було легше сформулювати ідею, розпочни зі слів *автор закликає ..., засуджує ..., висміює ..., застерігає ..., розкриває ...* тощо.

ТЕМА	ІДЕЯ
про що написано текст?	для чого написано текст?

Проблематика тексту — це сукупність певних складних, суперечливих питань, які порушує автор тексту. Наприклад, до проблематики можуть належати питання патріотизму, дружби й ворожості, любові й ненависті, людяності, стосунків між поколіннями тощо.

174 Прочитай сформульовані теми текстів. До кожної **запиши**, якою могла б бути ідея.

1. Автор розповідає про неправдиві новини в соцмережах.
2. Автор показує, які є види транспорту в Парижі.
3. Автор зображує процеси переробки сміття в Європі.
4. Автор описує симптоми зараження вірусом.

Закріплення матеріалу.

Робота з підручником, впр.176, ст.87

176 **Запропонуй** теми текстів до поданих ідей. Свою думку **поясни**.

1. Автор засуджує жорстоке ставлення до тварин.
2. Автор висміює людей, які не перевіряють інформацію.
3. Автор закликає сортувати сміття.
4. Автор застерігає бути обережними під час спілкування з незнайомими людьми.

Підбиття підсумків.

Домашнє завдання:

*Впр.178 на ст.88 (письмово записати
ідеї до кожного твору)*

